

VUODEN BETONIRAKENNE 2005 -KUNNIAMAININTA: TAPIOLAN UIMAHALLIN PERUSKORJAUS JA LAAJENNUS

Mariitta Koivisto, arkkitehti SAFA,
päätoimittaja, *Betoni*



Sirkka Saarinen

1

Tapiolan uimahallin peruskorjaus ja laajennus Espoossa palkittiin Vuoden Betonirakenne 2005 -kilpailussa kunniamaininnalla haastavasta arkkitehti- ja rakennesuunnittelusta ja toteutuksesta, jossa betonin käytöllä on merkittävä osa näkyvää lopputulosta. Betonirakenteista ja -pinnoista on saatu laadukkaita, joissa yksityiskohdatkin näkyvät.

Betonin hyvät ominaisuudet tulevat esiin rakenteissa ja käyttöpinnoissa. Rakennuksen rakenteissa ja arkkitehtuurissa on käytetty betonin plastisia ja monoliittisiä ominaisuuksia. Erityisesti laajennusosan allastilojen sisäarkkitehtuuri perustuu puhtaaksivalettuihin betoniseinäpintoihin, joissa veden läheisyys, valo ja varjot vaihtelevat. Betonipinnoilla on luotu tiloihin tunnelma, jossa materiaalin olemus on voimakkaasti läsnä.

Arkkitehti *Aarne Ervin* suunnittelema Tapiolan uimahalli valmistui vuonna 1965. Ulkoaltaat rakennettiin 1967 ja kolmas kerros otettiin käyttöön 1968. Taitavalla suunnittelulla on säilytetty peruskorjatun rakennuksen rakennustaiteelliset arvot ja hallin pohjoispuolelle sijoittuva laajennusosa avautuu ympäröivään puistoon paviljonkimaisena, valoisana lyhtynä. Se liittyy vanhaan halliin lasiseinäisen nivelosan välityksellä. Kapeat pystyikkunat valkoisissa betoniulkoseinissä ja pari metriä sisäänvedetyn kuntosalitalan seinät avaavat näkymiä ympäröivään puistoon, mutta suojaavat käyttäjiä liialliselta huomiolta. Seinien välistä luonnonvalo pääsee myös maanpinnan alla sijaitsevaan uuteen alashalliin.

Uusitut tai peruskorjatut rakenteet ja tekniikka on sovitettu ammattimaisesti vanhoihin rakenteisiin. Entisiin vedenkäsittelytiloihin katsomon alle on sijoitettu ilmanvaihtokonehuone, höyrösaunat ja poreallasosasto, puku- ja pesutilat kolmessa kerroksessa on rakennettu uudestaan. Vanha allasosasto on peruskorjattu. Pääosin vanhat betonirakenteet ovat kestäneet hyvin vaativissa olosuhteissa. Ulkona oleva vanha betoninen hyppyalas oli myös hyväkuntoinen kovalle pakkasrasitukselle joutuneita reunoja lukuunottamatta.

Vanhan osan pilareiden korjausvaluissa on käytetty itsestiviivistävää betonia. Laajennusosan monitoimiallas betonoitiin vesitiiviiksi suhteitetulla rakennebetonilla. Monitoimialtaan yläpuolinen betonirakenteinen kuntosali on ripustettu yläpohjarakenteista. Näkyvät betonirakenteet on betonoitu ammattitaidolla itsestiviivistävällä betonilla, jolla on

aikaansaatu laadukkaat, sileät ja tasaväriset puhasvalupinnat.

Betonirakenteilla ja -pinnoilla on Tapiolassa pitkä perinne. Tapiolan 1950-luvun suomalainen puutarhakaupunkimalli sekä useimmat julkiset rakennukset lähistöllä edustavat hyvää suomalaista betoniarkkitehtuuria. Keskusaltaan kokonaisuuteen kuuluva uimahalli on asemakaavalla suojeltu (sr-1). Nyt peruskorjattuna kohde laajennusosineen on osoitus hankkeesta, jossa eri osapuolien pitkäjänteisellä ja ammattitaitoisen yhteistyön tuloksena on aikaansaatu laadukas lopputulos, joka jatkaa osana Tapiolan kansallismaisemaa.

Tapiolan uimahallin kerrosala on 2418 m² ja laajennusosan kerrosala 559 m².

Suunnittelusta ja toteutuksesta palkittiin:

Rakennuttaja: *Espoon kaupunki*
Arkkitehtisuunnittelu: *Arkkitehtitoimisto Nurmela – Raimoranta – Tasa Oy*
Rakennesuunnittelu: *JP-Kakko Oy*
Urakoitsija: *YIT Rakennus Oy*

Kunniamaininnan saanut kohde on esitelty *Betoni*-lehdessä 2/2005 (*Antti Luutonen ja Kari Raimoranta, Tapiolan uimahallin peruskorjaus ja laajennus; Asko Miittinen, Rakenteet ja betoniteknikka*).

1

Tapiolan uimahallin peruskorjauksesta ja laajennuksesta Vuoden Betonirakenne 2005 -kunniamaininnan saivat kohteen rakennuttaja, arkkitehti- ja rakennesuunnittelu sekä toteuttaja. Palkitut vasemmalta: Pertti Liljegren ja Ville Sivunen YIT Rakennus Oy, Pekka Kolari ja Lars Hagman Espoo kaupunki, Kari Raimoranta ja Antti Luutonen Arkkitehtitoimisto Nurmela – Raimoranta – Tasa Oy, Veikko Voho ja Pentti Leino JP-Kakko Oy. Palkinnot jakoi tuomariston puheenjohtaja Hannu Martikainen (oik.).

2,3

Hallin pohjoispuolelle sijoittuva laajennusosa avautuu ympäröivään puistoon paviljonkimaisena, valoisana lyhtynä.

4

Uimahallin allasta syvennettiin.

Antti Luutonen

2

Antti Luutonen

3



4

Antti Luutonen

CONCRETE STRUCTURE OF THE YEAR 2005 – HONORARY MENTION: RENOVATION AND EXTENSION OF TAPIOLA SWIMMING HALL

The Tapiola swimming hall renovation and extension project in Espoo won an honorary mention in the Concrete Structure of the Year 2005 Competition for challenging architectural and structural design and for the implementation, in which concrete plays a significant part in the visible end-result. The concrete structures and surfaces are characterised by high quality and exposed details.

The good properties of concrete have been taken ad-

vantage of in the structures and on wear surfaces. The structures and the architecture are to a large extent based on the plasticity and monolithic properties of concrete. The interior architecture in the extension part, in particular, relies on fairface concrete wall surfaces mirroring the vicinity of water as well as the variations of light and shade. Concrete surfaces create an atmosphere characterised by the very essence of the material.

Tapiola swimming hall was originally designed by architect Aarne Ervi and built in 1965. Skilful design ensured that the renovation project preserved the architectural values of the building, while the extension part on the

north side of the hall opens up into the surrounding park as a pavilion-type lantern filled with light. All the new and renovated structures and technology have been professionally adapted to the existing structures.

Tapiola is known for its long traditions in the use of concrete structures and surfaces. The 1950s Finnish garden city model realised in Tapiola as well as most of the public buildings in the area represent Finnish concrete architecture at its best. The swimming hall, which is part of the Tapiola central basin complex, is protected in the town plan.



5

Antti Luutonen



Antti Luutonen

6



7

Antti Luutonen

5
Näkyvät betonirakenteet on betonoitu ammattitaidolla itsetiivistävällä betonilla, jolla on aikaansaatu laadukkaat, sileät ja tasaväriset puhdasvalupinnat.

6
Laajennusosan sisäarkkitehtuuri perustuu puhtaaksi-
llettujen betonipintojen, veden ja valon yhteisvaikutuk-
seen.

7
Laadukkaat betonipinnat on valettu itsetiivistävällä beto-
nilla.